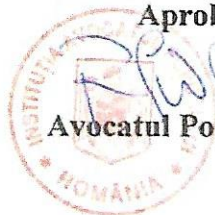

Aprob,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

RAPORT

**privind vizita efectuată la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru
Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava**

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

În temeiul OPCAT și art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, a fost efectuată, la data de 13.09.2019, o vizită la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, respectiv:

, jurist și , asistent social, consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului; , medic și domnul , psiholog, consilieri ai Centrului Zonal Alba al instituției Avocatul Poporului; , reprezentant al organizației neguvernamentale , Suceava.

Vizita a avut ca obiect consolidarea protecției persoanelor private de libertate împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți are ca obiect de activitate primirea cererilor de azil și analizarea acestora, precum și cazarea solicitanților de azil. Centrul funcționează în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări, Direcția Azil și Integrare, cu atribuții specifice pe linie de azil, având ca atribuții asigurarea solicitărilor de azil înregistrate în patru județe: Suceava, Botoșani, Iași, Neamț.

Din partea Centrului Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți au participat la discuții domnul Director Comisar șef de poliție și domnul Director adjunct Subcomisar șef de poliție.

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți are o capacitate de 130 de locuri la regim deschis și 10 locuri la regim închis (pentru cazarea persoanelor cu un anumit grad de risc pentru siguranța națională, măsură dispusă de un organ judiciar/procuror). Conform informațiilor furnizate de către personalul centrului, spațiul destinat regimului închis nu fusese folosit până la data vizitei.

La momentul vizitei, în centru erau găzduite 42 de persoane, 34 bărbați și 8 femei, dintre care 27 erau solicitanți de azil, iar 15 erau beneficiari ai unei forme de protecție (13 beneficiau de protecție subsidiară și 2 aveau statut de refugiat). Din cele 42 de persoane din centru, 14 erau minori cu vârste cuprinse între 6 și 17 ani.

Țările din care proveneau persoanele custodiate erau: Irak (12), Iran (8), Bangladesh (4), Turcia (4), Palestina (4), Guineea (3), India (3), Pakistan (2) Afganistan (1), Algeria (1).

Referitor la perioada șederii străinilor în centru, personalul centrului a informat echipa de vizită că solicitanții de azil erau cazați în centru pentru perioade de timp cuprinse între 12 și 443 de zile, media fiind de 84 de zile petrecute în centru. Persoanele beneficiare ale unei forme de protecție puteau sta în centru perioade cuprinse între 41 și 155 de zile, media zilelor de ședere în centru fiind de aproximativ 100 de zile.

Limbile vorbite de solicitanții de azil și beneficiarii unei forme de protecție cazați erau araba, pashtu, urdu, bengali, engleza și română. Conform Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, persoanele custodiate în Centru aveau dreptul de a li se asigura, în mod gratuit, în orice fază a procedurii de azil, un interpret apt să asigure o traducere corespunzătoare. În acest sens, Centrul Regional Rădăuți deținea un contract cu un interpret din oraș, însă nu acoperea toate limbile necesare. Pentru limbile vorbite de persoanele custodiate, la momentul vizitei, conducerea centrului apela la foști beneficiari ai centrului stabiliți în zona orașului Rădăuți. Cu privire la acest aspect, o problemă identificată de reprezentanții centrului se referea la **remunerarea insuficientă acordată interpreților, aceasta având o valoare de 23 lei/oră, fapt pentru care mulți dintre interpreți refuzau să acorde servicii de interpretare.** Una dintre soluțiile parțiale, identificate de reprezentanții centrului, era ca interpretul să fie abordat prin intermediul tehnologiei online,

fără să se impună deplasarea acestuia din București sau alte localități. Ca exemplu s-a precizat că instanțele de judecată din județul Suceava folosesc tehnologia online și videoconferințele pentru a audia străinii.

În ceea ce privește personalul centrului, față de ultima vizită efectuată de reprezentanții instituției Avocatul Poporului în anul 2017, **nu au mai avut loc angajări. Locurile vacante erau de psiholog și medic, funcții de importanță pentru acordarea serviciilor către beneficiari.** Postul de psiholog urma să fie scos la concurs în luna septembrie 2019, alături de alte posturi de psiholog din cadrul Inspectoratului General pentru Imigrări. **Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizită opinează că este necesar să se angajeze un medic și un psiholog, în scopul desfășurării în mod corespunzător a activităților din Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți.**

Dezinsecția și deratizarea se făceau trimestrial. Curățenia în spațiile destinate cazării străinilor se realiza zilnic de către aceștia, conform planificării, în principal la sfârșitul zilei. Distribuirea de produse igienico-sanitare se făcea lunar, iar acordarea ajutorului financiar stabilit de lege avea loc bilunar.

În ceea ce privește condițiile de cazare, Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți era format din două pavilioane pentru cazare.

Unul dintre pavilioanele pentru cazare străini avea o capacitate de 100 de locuri în regim deschis, distribuite în 9 dormitoare și 10 locuri în regim închis într-un spațiu special amenajat. Persoanele cazate aveau la dispoziție o bucătărie pentru pregătirea hranei, două grupuri sanitare (separate pentru femei și pentru bărbați) prevăzute cu dușuri separate pentru femei și bărbați, un club, o sală de sport, o cameră de rugăciuni și o cameră de joacă sau consiliere pentru copii. Camerele nu erau dotate cu grup sanitar și duș, mobilierul din camere fiind format din paturi metalice suprapuse cu saltele, dulapuri metalice pentru haine, cu mese și scaune, cuiere, calorifere. Persoanele custodiate în Centru la data vizitei erau distribuite în camere conform propriilor opțiuni, astfel că echipa de vizită a putut observa camere în care se aflau doar două persoane, iar în altele șase persoane, în funcție de cât de numeroasă era familia din care făceau parte.

Cele două toalete și camerele pentru duș erau organizate separat pentru femei și bărbați, structura lor fiind în măsură să asigure intimitatea celor care le foloseau. Erau dotate

cu câte 4 chiuvete, 3 wc-uri turcești și 7 cabine de duș. Băile erau intens utilizate, gresia și faința fiind uzate și pe alocuri sparte.

Bucătăria comună era dotată cu 5 aragaze, chiuvete și mese metalice. Nu era dotată cu frigider sau veselă, motivat de faptul că persoanele cazate în Centru le mutaseră în camerele proprii. Echipa de vizită a putut observa că aragazele aveau un grad ridicat de uzură, deși din informațiile primite de la personalul Centrului, acestea nu aveau o vechime mare (2-3 ani). De asemenea, nu existau rafturi pentru depozitarea unor produse alimentare, curățenia din bucătărie lăsa de dorit, iar pavimentul și faianța de pe pereți erau vechi, sparte și neigienizate.

Conform opiniei membrilor echipei, pavilionul nu asigura condiții corespunzătoare de cazare, de pregătire și depozitare a alimentelor, fiind necesar să se ia măsuri în acest sens.

În acest pavilion își desfășurau activitatea mai multe organizații neguvernamentale. Membrii echipei de vizită au purtat discuții cu toți specialiștii implicați în activitatea specifică centrului și au observat că erau amenajate mai multe spații pentru diverse activități. Cu privire la cabinetul pentru consiliere juridică, membrii echipei de vizită au observat că era neîncăpător, putând susține activitatea consilierului și a maximum trei persoane. Cu privire la acest aspect, s-a reținut că este necesar să se sigure un spațiu adecvat cabinetului de consiliere juridică.

Cel de-al doilea pavilion, destinat cazării persoanelor vulnerabile, avea o capacitate de 26 de locuri, era o clădire nou renovată, cu două nivele (P+1), dotată cu aer condiționat în fiecare cameră și geamuri termopan. Pentru persoanele cu dificultăți locomotorii era amenajată o rampă de acces. Clădirea cuprindea camere de cazare, oficii pentru prepararea hranei, sală pentru servit masa, toalete și camere de duș, săli pentru depozitarea produselor alimentare, sală de joacă pentru copii. Curățenia pavilionului era efectuată de două ori pe săptămână, de persoanele cazate în centru.

Cabinetul medical era organizat și dotat corespunzător cu aparatură, medicamente și materiale sanitare la aparatul de urgență, cu sală de așteptare, sală destinată consultațiilor și efectuării tratamentelor, izolator medical, precum și circuite corespunzătoare normelor igienico-sanitare impuse de legislația sanitară în vigoare. Izolatorul medical era compus din 2 camere, dotat cu bucătărie, baie și loc de relaxare. Conform informațiilor furnizate de

către personalul medical al centrului, în anul 2019 au fost cazate persoane care prezentau afecțiuni infecto-contagioase – scabie, pediculoză, stafilodermie – pe perioada tratamentului până la vindecare, ulterior fiind cazate împreună cu alte persoane.

Se respecta modalitatea de colectare și distrugere a deșeurilor medicale și existau substanțe dezinfectante. Trusa de prim ajutor era bine dotată și accesibilă.

Personalul medical care asigura asistența medicală era format din 2 asistenți medicali generaliști care lucrau în program 8.00-16.00 și 14.00-22.00, cu excepția zilelor de sâmbătă și duminică, când persoanele străine nu beneficiau de asistență medicală în Centru. În perioada concediilor de odihnă/medicale programul asistenților medicali era 8.00-16.00. Exista un post de asistent medical vacant. Din luna martie 2019 Centrul avea încheiat contract de prestări servicii cu un medic care acorda consultații de medicină generală în baza unei solicitări, aprobate de conducerea Centrului, făcută de asistentul medical. La data vizitei la cabinetul medical exista întocmit un referat în care se solicita acordarea a trei consultații medicale.

Cu privire la redactarea unor documente interne, s-a constatat că informarea trimisă de către Compartimentul Medical, cu privire la persoanele cu afecțiuni psihiatrice, către alte compartimente ale centrului, precum Compartimentul Punct Control Acces, Asistență Socială și Integrare, Compartiment Proceduri, cuprindea și diagnosticul acestor persoane, tratamentul și doza. Membrii echipei de vizită consideră că, în locul folosirii diagnosticului psihiatric în astfel de informări, ar trebui folosită doar o sintagmă generală (persoană cunoscută cu afecțiuni psihiatrice), tratamentul și doza.

Membrii echipei de vizită au constatat că la cabinetul medical era pregătită medicația persoanelor în tratament, pentru zilele de sâmbătă și duminică, pentru a fi predată sub semnătură agentului din Punct Control Acces, medicație pe care agenții o distribuiau pe bază de semnătură persoanelor străine. Având în vedere că medicația psihiatrică în timpul weekend-ului, precum și în timpul concediilor de odihnă ale angajaților din domeniul medical, era distribuită de personal non-medical, membrii echipei de vizită au apreciat că distribuirea medicamentelor de către alt personal decât cel de specialitate constituia un risc, fiind necesar ca acestea să fie distribuite doar de către personalul medical.

Având în vedere aceste aspecte, se impune să se asigure continuitatea asistenței medicale în Centru prin angajarea personalului medical necesar, precum și a unui

medic, care să desfășoare zilnic activități de prevenție și curative, care să poată interveni prompt și eficient în diverse situații medicale.

Exista un contract de colaborare cu Spitalul Municipal Rădăuți. Persoanele străine programate, în baza unui tabel, erau prezentate în Ambulatoriul spitalului pentru consult sau investigații de specialitate, care se decontau din fonduri puse la dispoziție de Inspectoratul General pentru Imigrări.

Analizând cele mai frecvente afecțiuni pentru care s-au adresat cabinetului medical, atât minorii, cât și adulții cazați în Centru, medicul echipei a observat că predominau afecțiunile respiratorii sezoniere, afecțiuni ortopedice, dermatologice, algi cefalice sau dispepsii. În evidența cabinetului medical se aflau persoane care prezentau afecțiuni cronice cardio-vasculare, respiratorii, neurologice și psihice, pentru care li de administra medicația recomandată de medicul specialist. În anul 2019 până la data vizitei, medicul cu contract care deservea centrul avea consemnate în registrul de consultații un număr de 151 prezentări înregistrate la cabinetul medical.

La nivelul Centrului, prin intermediul organizației neguvernamentale ICAR, în cadrul unui protocol de colaborare, un medic asigura beneficiarilor asistență medicală, complementar celei acordate de medicul cu contract de prestări servicii. În cadrul proiectului, persoanelor nou cazate în Centru li se efectua un set de analize. De asemenea, Fundația asigura asistența stomatologică și ochelari de vedere pentru persoanele străine.

Referitor la acordarea asistenței medicale primare, respectiv eliberare de rețete compensate, bilete de trimitere, etc., se impune efectuarea de demersuri pentru clarificarea posibilității de înscriere a solicitanților de azil, după obținerea CNP provizoriu, în Sistemul Informatic Unic Integrat (SIUI) și pe lista suplimentară a medicului de familie, situație care ar facilita pe viitor acordarea asistenței medicale solicitanților de azil.

În cazul apariției unei urgențe se solicitau serviciile specializate prin apelare la 112.

Din informațiile primite de la personalul medical al centrului a reieșit că în perioada 2018-2019, până la data efectuării vizitei, nu fuseseră înregistrate decese, tentative de suicid, refuzuri de hrană.

Cu privire la incidentele care au avut loc în centru, conform informațiilor primite de la personal și a Raportului predare tură, a reieșit că în anul 2019 fost solicitat Serviciul de Ambulanță și Jandarmeria pentru o persoană cu afecțiune psihică în tratament, care a

prezentat un episod de decompensare cu agitație psiho-motorie și autoagresiune. Evenimentul s-a petrecut noaptea, gestionarea medicală inițială a cazului nu a putut fi realizată, motivat de faptul că la nivelul centrului nu era asigurată tura de noapte de către personalul medical. Ulterior, persoana străină a beneficiat de internare în secția de psihiatrie a Spitalului Municipal Rădăuți, iar în centru de tratament specific recomandat de medicul specialist psihiatru.

Persoanele intervievate de membrii echipei de vizitare au fost, în general, mulțumite de condițiile din Centru, au declarat că se simt sprijinite de statul român, singurele nemulțumiri fiind legate de cuantumul alocațiilor de hrană și pentru alte bunuri și servicii. Toții intervievații au răspuns negativ la întrebările privind existența unor rele tratamente în Centru sau situații de tortură.

Referitor la asistența psihologică, în cadrul centrului funcționau fundații care acordau servicii medicale, psihologice, juridice și sociale străinilor din centru (Fundația ICAR, CNRR; AIDROM, Salvați Copiii).

Fundația ICAR dezvoltase proiecte pentru asistența medicală și psihologică a străinilor și, la data efectuării vizitei, avea în derulare două proiecte. Psihologul angajat al fundației era prezent zilnic în centru și desfășura activități în cadrul ambelor proiecte, pentru solicitanții de azil și pentru resortisanți ai țărilor terțe, incluși în cadrul celor două proiecte de acordare a asistenței medicale și psihologice și de integrare a străinului în România. În cadrul proiectului de integrare a străinului în piața muncii din România erau angajați și alți specialiști, precum un consilier social, un pedagog social (care predă cursuri de limba română) și un mediator cultural. Proiectele aveau perioada de implementare de 12 luni, termenul final fiind august 2020.

Asistența psihologică asigurată în cadrul proiectelor, avea ca scop identificarea persoanelor vulnerabile din cadrul solicitanților de azil prin discuții libere, cât și prin intermediul aplicării unor chestionare specifice.

În urma identificării unor nevoi și a obținerii acordului persoanei, psihologii urmau să asigure consilierea psihologică individuală și de grup pentru solicitanții de azil din centru. În primul rând beneficiau de servicii de asistență psihologică persoanele vulnerabile din rândul solicitanților de azil, dar și alți solicitanți de azil cu nevoie de asistență psihologică. Reprezentanții centrului menționau în fișele de observație, completate la depunerea cererii de azil, dacă persoanele prezentau urme de violență fizică.

Psihologul colabora cu medicul în ceea ce privește identificarea unor persoane vulnerabile, primind și transmițând informații cu privire la situația acestora. Psihologul realiza convorbiri individuale, cât și discuții de grup cu solicitanții care cunoșteau aceeași limbă. În situația în care, înainte de interviul susținut de solicitantul de azil, erau identificate unele vulnerabilități, se transmitea o informare către șeful centrului, care cuprindea aspecte legate de vulnerabilitate, cu acordul solicitantului. În cazul identificării unor semne sau simptome ale unei suferințe psihice, psihologul informa medicul fundației, care elibera un bilet de trimitere către medicul psihiatru. Au fost identificate câteva cazuri de beneficiari care s-au prezentat la consultații psihiatrice de specialitate, acestea fiind plătite din fondurile puse la dispoziție în cadrul proiectului fundației. Alături de trimiterea medicului, psihologul realiza o informare de specialitate pentru a ajuta medicul în stabilirea diagnosticului și a eventualului tratament medicamentos.

Psihologul utiliza fișe de consiliere unde solicitantul își dădea acordul pentru comunicarea datelor referitoare la propria persoană. Unele ședințe de grup erau organizate cu ajutorul unui translator, care era prezent pentru a facilita comunicarea într-o limbă cunoscută de către străini (arabă, urdu).

Numărul persoanelor cu nevoi de evaluare psihiatrică și intervenție psihologică era redus, dintre beneficiari unul a primit medicație pentru tulburări de somn, iar un alt beneficiar pentru tulburare anxioasă. Cu privire la serviciile de psihiatrie, conform informațiilor furnizate de personalul de specialitate, au existat beneficiari cu tulburări de comportament, precum și o persoană cunoscută cu episoade de agitație și autorâniri repetate, care a fost prezentată la cabinetul de psihiatrie pentru evaluarea psihiatrică. La data efectuării vizitei, cererea solicitantului de azil fusese refuzată și acesta fusese repatriat. În cazurile de urgență, pacienții erau prezentați la spitalul din localitate pentru tratament de specialitate.

La data efectuării vizitei, în centru erau găzduiți minori însoțiți de părinți sau de către un părinte, cât și minori neînsoțiți. Minorii și părinții erau cazați într-o clădire separată de celelalte spații de cazare ale centrului.

Doi dintre minorii neînsoțiți (peste 16 ani) erau cazați într-un centru de tip familial din cadrul DGASPC Suceava. Echipa de vizită a constatat condiții de cazare optime în cadrul casei de tip familial. Minorii frecventau cursurile Colegiului National "Eudoxiu Hurmuzachi" Rădăuți, clasa a X-a, ca audienți. Aceștia participau zilnic la cursuri de două

ore de limbă română, însă **nu frecventau învățământul liceal la care erau înscriși. Echipa de vizită a recomandat încurajarea frecventării orelor învățământului de stat, în ciuda unor dificultăți de limbă**, elevii fiind înscriși la nivelul liceal. Conform discuțiilor purtate cu personalul centrului, minorii ar putea fi susținuți să participe cel puțin la orele de engleză, educație fizică și sport, arte plastice.

Conducerea centrului a trimis adrese către Inspectoratul Școlar Județean Suceava cu solicitarea de urmare a unor forme de învățământ, de înscriere la cursuri de limbă română și de reprezentare legală a minorilor din partea DGASPC Suceava. O mamă cu fiicele minore frecventau o formă de învățământ, însă au declarat că nu au primit manuale de la școală ca în cazul celorlalți elevi. Conform informațiilor din dosarele personale, mama cu fiicele minore erau incluse în categoria persoanelor vulnerabile. **Membrii echipei de vizită opinează că sunt necesare demersuri de susținere a minorilor de a frecventa forma de învățământ la care erau înscriși, cât și de a asigura materialele educaționale necesare.**

Asistența socială era asigurată persoanelor din centru prin intermediul programelor și proiectelor dezvoltate și implementate de 4 organizații neguvernamentale - Fundația ICAR, Consiliul Național Român pentru Refugiați, AIDRom – Asociația Ecumenică a Bisericilor din România și Organizația Salvați Copiii România, care aveau birouri în centru și personal angajat pentru derularea implementării proiectelor.

Principalele activități desfășurate în cadrul proiectelor implementate în centru constau în: cursuri în vederea dezvoltării abilităților de viață independentă, consiliere socială individuală și de grup, cursuri de limbă română, activități educaționale și de orientare, activități sociale, culturale și recreative, consiliere psihologică individuală și de grup, facilitarea accesului la servicii medicale, plata sau decontarea anumitor servicii medicale, asistență în vederea reunificării familiale, pentru recunoașterea și echivalarea diplomelor/studiilor, consiliere și asistență juridică, sprijin material/financiar asigurat familiilor pentru hrană, taxe școlare, chirie etc.

Toți minorii din centru fuseseră înscriși la cursurile de învățare a limbii române organizate în cadrul Școlii gimnaziale "Bogdan Vodă" din Rădăuți.

Cinci minori neînsoțiți, care locuiau în centru (4 solicitanți de azil și un beneficiar al statutului de refugiat recunoscut), cu vârste cuprinse între 16 și 17 ani, frecventau cursurile Colegiului Național "Eudoxiu Hurmuzachi" Rădăuți, toți 5 fiind înscriși în clasa a XI-a. În

centru mai locuiau 2 familii monoparentale, cu cate 2 copii fiecare, aceștia fiind înscriși la Scoala Generală Nr. 5 "Bogdan Vodă" din Rădăuți, în clasa 0 și în clasa a III-a.

Patru familii (două cu statut de protecție subsidiară și două cu statut de refugiat recunoscut) erau beneficiare ale proiectului "O nouă casă" implementat de Asociația JRS Romania și locuiau în afara centrului, în localitate, fiecare într-un apartament sau garsonieră, ale căror costuri cu chiria erau suportate din bugetul proiectului. Din cei 9 copii ai familiilor care locuiau în afara centrului, 5 erau înscriși în sistemul de învățământ.

În ceea ce privește dreptul străinilor la muncă, angajații centrului au comunicat că la momentul vizitei existau 3 beneficiari angajați, 2 ca muncitori necalificați la o fabrică de industrializare a lemnului și un beneficiar care lucra la un call-center din București, acesta urmând a fi transferat la București.

Pentru desfășurarea activităților de petrecere a timpului liber și de socializare centrul pune la dispoziția persoanelor custodiate un loc de joacă pentru copii în exterior, loc de joacă pentru copii amenajat și dotat în interior, teren de sport cu gazon sintetic în exterior și o sală de sport spațioasă în interior, dotată cu masă de tenis, echipamente și aparate pentru exerciții. În centru era amenajată și o sală de rugăciuni, multiconfesională, destinată practicării religiei de către persoanele custodiate. De asemenea, centrul dispunea de un fond de carte de aproximativ 100 de volume în limbile română și engleză, precum și jocuri de rummy, șah, table, puzzle-uri care erau puse la dispoziția beneficiarilor.

Centrul pune la dispoziția persoanelor custodiate materiale de informare în limbi de circulație internațională și în cele mai vorbite limbi din centru (urdu, pshtu, araba etc).

Pentru desfășurarea cursurilor de limba română și a altor activități, centrul avea amenajată o sală de curs mobilată și dotată corespunzător.

Referitor la respectarea drepturilor persoanelor cu deficiențe motorii, în timpul vizitei în centru s-a constatat că exista o rampă pentru accesul persoanelor care utilizau fotoliul rulant, **însă nu exista o baie amenajată pentru acestea.** La momentul vizitei în centru nu erau cazate persoane cu deficiențe locomotorii, dar potrivit informațiilor furnizate de conducerea centrului, în trecut a existat un beneficiar imobilizat în fotoliu rulant. **Membrii echipei de vizită consideră că era necesar să se amenajeze o baie destinată folosirii de către persoanele cu deficiențe locomotorii în scopul respectării prevederilor Legii nr.**

448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap republicată, care prevede la art. 62 alin. (1) obligativitatea adaptării clădirilor publice, astfel încât să se asigure accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.

Referitor la situația disciplinară a persoanelor custodiate în centru, conducerea centrului a precizat că sancțiunile cele mai des aplicate erau avertismentul și suspendarea acordării sumei de 6 lei/persoană/zi, reprezentând cheltuieli cu transportul local, servicii culturale, presă, servicii de reparații și întreținere, cheltuieli cu produse de igienă personală pentru o perioadă de la o lună la 3 luni.

Conform Registrului evidență sancțiuni disciplinare, în anul 2018 în Centrul Regional fuseseră aplicate 42 de sancțiuni, dintre care 32 de sancțiuni cu avertisment verbal sau scris și 10 sancțiuni suspendarea acordării sumei de 6 lei/persoană/zi, reprezentând cheltuieli cu transportul local, servicii culturale, presă, servicii de reparații și întreținere, cheltuieli cu produse de igienă personală pentru o perioadă de la o lună la 3 luni. În anul 2019, până la data efectuării vizitei, fuseseră aplicate 42 de sancțiuni, dintre care 19 sancțiuni cu avertisment verbal sau scris, 20 de sancțiuni cu suspendarea acordării sumei de 6 lei/persoană/zi, 1 sancțiune cu evacuarea temporară din centru pentru 24 de ore, precum și 1 sancțiune cu evacuarea temporară din centru pentru 7 zile. Majoritatea sancțiunilor fuseseră aplicate ca urmare a nerespectării obligațiilor prevăzute în regulamentul de ordine interioară a centrului: lipsa întreținerii curățeniei, consumul de băuturi alcoolice, tulburarea liniștii și ordinii din centru, atitudine nerespectuoasă față de personalul centrului etc.

Sancțiunile cu evacuarea fuseseră aplicate aceleiași persoane, care în urma consumului de alcool tulburase liniștea din centru, avusese mai multe altercații cu diverse persoane custodiate în centru și distrusese bunuri ale centrului.

Un alt aspect observat de către membrii echipei de vizită s-a referit la faptul că unele dintre formularele semnate de către străini, folosite de organizațiile neguvernamentale, cât și de administrația centrului, erau redactate în limba română. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizită consideră că este necesară traducerea tuturor documentelor, care urmează a fi semnate de către solicitanții de azil, într-o limbă de circulație internațională și care să le fie cunoscută, pentru a fi în cunoștință de cauză și a-și asuma ceea ce semnează.

O altă situație constatată în cadrul discuțiilor purtate cu personalul centrului s-a referit la faptul că, **în cadrul transferului persoanelor străine dintr-un centru în altul nu le era asigurată hrana.** Astfel, dacă erau transferate persoane de la Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil – Timișoara la Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, pe o distanță de 622 km, ceea ce presupunea o perioadă de deplasare de minim 8-9 ore, Inspectoratul General pentru Imigrări asigura doar transportul acestora cu autovehiculele din dotare, **fără a se îngriji de nevoile solicitanților de azil referitoare la hrană și apă.** Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizită consideră necesar ca Inspectoratul General pentru Imigrări să prevadă, prin acte normative, asigurarea alimentației străinilor în cazul transferurilor care implică distanțe lungi și foarte lungi, stări de solicitare fizică, psihică și oboseală, cunoscându-se faptul că unii dintre aceștia se pot afla în situația de a nu deține resurse sau rezerve de alimente.

În cadrul interviurilor cu persoanele străine cazate nu au existat plângeri față de tratamentul primit în centru, dimpotrivă s-a constatat o colaborare respectuoasă cu personalul centrului. De asemenea, străinii au manifestat satisfacție față de sprijinul pe care îl primesc din partea angajaților fundațiilor.

Persoanele intervievate au declarat că nu au cunoștință despre situații de tratament discriminatoriu sau acte de agresiune fizică, verbală sau de altă natură, săvârșite asupra persoanelor custodiate.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

1. Conducerii Inspectoratului General pentru Imigrări să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Încadrarea de personal medical (medic, asistent medical), care să asigure continuitatea asistenței medicale adecvate în Centrul Regional de Proceduri și

Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava, în condiții de siguranță și confidențialitate, inclusiv în zilele de sâmbătă și duminică.

2. Clarificarea posibilității de înscriere a solicitanților de azil, după obținerea CNP provizoriu, în Sistemul Informatic Unic Integrat (SIUI) și pe lista suplimentară a medicului de familie, situație care ar facilita acordarea asistenței medicale solicitanților de azil.

3. Asigurarea alimentației străinilor în cazul transferurilor dintr-un centru în altul, care implică distanțe lungi și foarte lungi, stări de solicitare fizică, psihică și oboseală, cunoscându-se faptul unii dintre aceștia se pot afla în situația de a nu deține resurse sau rezerve de alimente.

2. Conducerii Centrului Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava, să întreprindă măsurile legale

care se impun pentru:

1. Îmbunătățirea asistenței medicale prin: • asigurarea continuității asistenței medicale adecvate în Centru, în condiții de siguranță și confidențialitate, inclusiv în zilele de sâmbătă și duminică; • folosirea unei sintagme generale, în locul menționării diagnosticului psihiatric în documentele interne, pentru păstrarea confidențialității informațiilor medicale.

2. Amenajarea unui spațiu adecvat cabinetului de consiliere juridică, având în vedere că acesta era neîncăpător, raportat la volumul ridicat de activități și documente gestionate.

3. Traducerea tuturor documentelor ce urmează a fi semnate de străini într-o limbă de circulație internațională și care să le fie cunoscută, pentru a fi în cunoștință de cauză și a-și asuma ceea ce semnează.

4. Încurajarea și susținerea minorilor de a frecventa forma de învățământ la care erau înscriși, cât și de a asigura materialele educaționale necesare.

5. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin: • Igienizarea și dotarea bucătăriei cu aparatura și mobilierul necesare preparării, depozitării și servirii hranei în condiții igienico-sanitare corespunzătoare; • reabilitarea băilor și amenajarea unei băi destinate folosirii de către

persoanele cu deficiențe locomotorii, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 448/2006
privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată.